

تحت البرج | Onder de Kerktoren | Under the Tower
(09) in Ter Vesten

ELS VANDEN MEERSCH *Geluid van Stenen 2021*
JACK PERSEKIAN *Verleden Tijd*

تحت البرج | Onder de Kerktoren | Under the Tower

ELS VANDEN MEERSCH

Geluid van Stenen 2021

De stadskaat van Jeruzalem in 160 foto's

17|07 > 28|11|2021 openingsuren Ter Vesten, bib Beveren en CultuurCafé

‘Jeruzalemsteen’ is de meest voorkomende kalksteen die van oudsher gebruikt werd in de architectuur van Jeruzalem. De steen heeft de bijnaam goud van Jeruzalem dankzij zijn gele gloed overdag.

De fotoreeks is opgenomen in de vroege ochtend tussen 4 en 7 uur, tijdens het bekende ‘l’Heure Bleue’ of misschien de ‘stilte voor de storm’. Elke straat van de stad wordt in kaart gebracht op dit moment, net voor de drukte. De spleten tussen stenen zijn bewaarplaatsen, tegen stenen wordt geklaagd, met stenen wordt gebouwd, stenen worden aanbeden, met stenen wordt gegoid, stenen worden verzameld, stenen worden bestudeerd, onder stenen wordt begraven...

De gekozen tijdspanne is het enige moment waarop stilte heerst en stenen lijken te kraken. Het bidden stopt, de winkels zijn dicht, militairen zijn niet zichtbaar aanwezig.

De verbeelding van de stadskaat in 160 foto's toont de eeuwenoude bouwstenen tijdens het koude uur als inert net voor ze opnieuw instrumenteel worden. Het is het punt waarop de voorgrond terug backdrop wordt van de tumultueuze taferelen.

Els Vanden Meersch

<https://elsvandenmeersch.be>

تحت البرج | Onder de Kerktoren | Under the Tower

JACK PERSEKIAN

Verleden Tijd

9 transparantenduo's:

- hedendaagse foto
- 100 jaar oude opname (American Colony Photography Department)

16|08 > 28|11|2021 *openingsuren Ter Vesten*

‘Het landschap van Jeruzalem, zoals we het nu kennen, is slechts een oppervlaktelaag, één laag in de lange tumultueuze geschiedenis die getuige is geweest van een opeenvolging van overnames door mensen en beschavingen.

Tussen 1898 en de jaren 1940 nam het American Colony Photography Department het op zich om de stad vanuit alle hoeken in detail te fotograferen. De fotocollectie van American Colony is niet alleen opmerkelijk omwille van de methodische en hoogwaardige fotografische documentatie, maar ook om de vindingrijkheid van de hoofdfotograaf Hol Lars (Lewis) Larsson en later de vooruitziende blik van G. Eric Matson. Deze honderd jaar oude foto's geven ons een zeer duidelijk en gedetailleerd beeld van de stad.

Door een extra laag te leggen - een foto van dezelfde locatie die vandaag gemaakt werd, op dezelfde plek en vanuit dezelfde hoek - over de laag die zo'n honderd jaar geleden door een fotograaf is gemaakt, kunnen we ons verplaatsen tussen twee verschillende tijden. Zo kunnen we de veranderingen bestuderen die zich de afgelopen eeuw in de stad en in de regio hebben voorgedaan. Verschillende fotoduo's die ik heb samengesteld onthullen de pure optische discrepanties tussen het oostelijke (Joodse) deel van de stad en het westelijke (Palestijnse) deel.

Jeruzalem zit boordevol tegenstrijdigheden en schizofrene werkelijkheden, die we omarmen in deze ogenschijnlijk gezegende, maar zo gemakkelijk dodelijke omgeving van aanhoudende vijandigheid en geweld. Het is zeker geen toeval dat vrijwel alle verhalen over Palestina - religieus en seculier, joods, christelijk en moslim, Palestijns en Israëliësch - rond de stad Jeruzalem draaien. Maar geen enkele leider, politieke instantie of groep mensen, die zich werkelijk bekommert om en oprecht begaan is met het lot van de stad, is er tot nu toe in geslaagd de politieke impasse te doorbreken, of de verschillende gemeenschappen die hier leven dichterbij elkaar te brengen. Dit oeuvre is een poging om mensen in het algemeen en de mensen van Jeruzalem in het bijzonder aan te moedigen hun relatie met deze stad opnieuw te beoordelen, haar zorgvuldig opnieuw te onderzoeken, zich over te geven aan de details en ervan te houden - niet voor wat ze was en wat ze betekent, maar voor wat ze kan zijn.

Als 'God in de details zit', zoals de welbespraakte Mies van der Rohe ooit beweerde, dan kunnen deze foto's ons misschien in staat stellen het heilige in de stad nog een keer te zien.

Jack Persekian

https://en.wikipedia.org/wiki/Jack_Persekian

تحت البرج | Onder de Kerktoren | Under the Tower

Is er een verschil tussen het digitaal vermoeden en de lijfelijke ervaring?

De noodzaak

ONDER DE KERKTOREN is een tentoonstellingsproject dat meerdere kunstenaars, curatoren en locaties met elkaar verbindt. Heel wat initiatieven, tentoonstellingen en residenties zijn afgelast omwille van Covid. Het momentum is weg maar de noodzaak blijft: werk creëren, mensen ontmoeten en het werk tonen. Dit is herkenbaar voor alle kunstenaars en curatoren die internationaal werken. Via andere wegen creëert ONDER DE KERKTOREN nieuwe kansen.

De kerktoren en de avondklok

De uitdrukking 'Onder de kerktoren' is een typisch Vlaams gezegde dat wijst op kleinschaligheid en navelstaarderij. Het staat haaks op universaliteit en ruimdenkendheid. De uitersten staan scherp tegen over elkaar. De begrippen lokaal en globaal krijgen een nieuwe klank. De lockdown zorgde in West-Europa voor het eerst sedert WOII voor een ongekennde ervaring. Mensen in het Midden-Oosten zijn meer vertrouwd met het idee van opgesloten zitten of het instellen van een avondklok. We worden geconfronteerd met de perceptie van de letterlijke plek waar we ons bevinden. Hoe kijken wij naar daar, hoe kijken zij naar hier? Hoe kijken mensen naar de beperkte vrijheid, het ingrijpen van overheidswege op het zich vrij bewegen in de openbare ruimte? Is er een verschil tussen het digitaal vermoeden en de lijfelijke ervaring?

Groeien

Elk contact brengt nieuwe contacten met zich mee en geleidelijk aan groeit ONDER DE KERKTOREN uit tot een groter geheel. Die veelheid wordt de vorm of de methode om het werk zichtbaar te maken. Er ontstaan samenwerkingen op veel verschillende locaties, met verschillende kunstenaars, hier in België en daar in het Midden-Oosten. Er ontstaan kleine, bewegende expo's in diverse instituten, versnipperd en lokaal. Een wand, een tekening, een life streaming of een video gemaakt onder de kerktoren pakweg 5000 km verder. De begrippen lokaal en globaal krijgen een nieuwe vorm.

In Ter Vesten

De presentatie in Ter Vesten is het 9de initiatief dat deel uitmaakt van dit internationale project. De indrukwekkende stilte in de foto's van Els Vanden Meersch vormt een krachtige dialoog met de sprekende beelden van de Palestijnse fotograaf Jack Persekian. Stenen spelen de hoofdrol in haar fotoreeks in de foyer van Ter Vesten. Haar beelden geven weer hoe architectuur sociale activiteiten en structuren weerspiegelt. Heel toepasselijk omdat door de pandemie sociale activiteit intens gemist wordt in dit gebouw. Jack Persekian voegt zijn actuele foto's samen met 100 jaar oude opnamen van het American Colony Photography Department. Het publiek kan deze transparantenduo's op interactieve wijze bekijken door ze samen te brengen voor een lichtbak. De confrontatie van de actualiteit (zowel de onze als die van het Midden-Oosten) met de gelaagde geschiedenis van de heilige stad, dwingt de toeschouwer tot betrokkenheid.

ONDER DE KERKTOREN is meer dan de som der delen

Het is een project dat organisch groeit. Geleidelijk aan vormt zich een groot netwerk.

BV TER VESTEN

<https://underthechurchtower.org>

Gravenplein 2—9120 Beveren

03 750 10 00 | tickets.tervesten@beveren.be | www.tervesten.be

VU Gemeente Beveren • Marc Van de Vijver • burgemeester • Gravenplein 8, 9120 Beveren

